

BOGDÁN LÁSZLÓ

Üldözők és üldözöttek

Három grácia

A történet elsodor, írja, alakítja önmagát.

A megbeszélte időpontnál hét perccel később érek a Sirályháton-ba, Nea Badea kedvesen fogad, kérés nélkül hozza a hidegtől párás sört, s Gombócnak is lök egy tekintélyes méretű csontot, foglalja le magát.

– Hogy megy a bolt? – kérdem.

Visszamegy a pult mögé, kortyol kólájából. – Na, találkozott már a tisztelőjével?

Dermedten bámulok rá, arcomból kifut a vér.

– Megint kereste az a sebhelyes arcú zsarú – magyarázza. – Érdeklődött nálam is, hogy én (aki szerinte afféle „jövő-menő ember” vagyok, aki mindig és mindenkor nyitva tartja a szemét) láttam-e magát mostanában. Nem tudom-e, mivel foglalkozik itt maga? Hogy kikkel barátkozik? Hogy hol szállt meg? Mondtam neki, de *elvtárs*, mi van? Mit nyüzsögsz? Ő az *elvtárs* szóra felkapta a fejét, mint a dacos ló, szúrósan nézett rám, azonnal kijavítottam magam. De *uram*, mink csupán a fogyasztás árát kérjük a kuncafttól és nem a lakáscímét is, azt pláne nem kérdezzük meg tőle, hogy mivel foglalkozik itten. Nyaral, uram, nyaral. Hiszen ez üdülőhely! Azt se kérdezzük meg a kuncafttól, hogy volt-e orgazmusa... Legfeljebb annyit kérdezzük, mivel ezt a jóérzés is diktálja, s szokásban is van, hogy hogy érzi magát, hogy van mindig, és semmi esetre sem azt, hogy izzad-e a lába, van-e gomba a lába között, s mikor volt utoljára nővel vagy férfival, vagy mikor menstruál, történetesen ha nő az illető vendég... A maga sebhelyes arcú jóakarója hátrahőkölt, motyogott valamit a foga között, a fény kihunyt a szemében. Nyugalmazott kopó lehet, utána már nem érdekelt semmi, fizetett és eltűzött.

– Igen – motyogtam. – Ez egy magánszorgalmú kutya.

– Milyen? – mered rám meglepődve. – Milyen kutya?

– Magánszorgalmú...

– Ezt nem értem.

– Van egy nagy magyar vers, tudja, arról van szó benne, hogy a legjobban mégis a magánszorgalmú kutyák gyötrik az embert, akik nem is mindig parancsra szimatolnak és morognak, hanem önként és dalolva. Így akarják hasznossá tenni magukat.

– Aha, a besúgókról van szó? – csillan fel a szeme.

Nem tudok válaszolni, a lányok, a három Grácia, hirtelen tűnnek fel asztalomnál, mosolyognak, egyszerre beszélnek:

Lenuța az oldalról érdeklődik, az újság szerinte olyan, mint egy bélpoklos sárkány, soha nem lehet jóllakatni; Kriszti bensőségesen csókol arcon, mintegy tulajdonjogát bizonyítandó, és kihívó hangsúllyal kérdezi, reggeliztem-e. Carmen-Valéria – magas, hosszú combú, vörös hajú démon – áhítattal mered rám, áh, szóval maga az, nahát, nem egészen így képzeltem, de azt természetesen nem mondja meg, hogy *hogyan, milyennek*, elégedjek meg annyival, hogy már képzelődött rólam, hiszen ez is több, mint amennyit a magamfajta szürke, mezei és kisebbségi ürge egyáltalán feltételezhet egy „ilyen” nőről...

Nea Badea láthatólag még mindig a magánszorgalmú kutyák és a románság körében démonikus szerepet vivő besúgók összefüggésein és rejtélyén töpreng, de azonnal hozza a söröket, s észrevéve a lányok haján a csillogó vízcseppeket, az ajtóhoz lép, és kitarja. Künn már zuhog, s hallatszik a hullámok összetéveszthetetlen mormogása is, az esőben bátor és kitartó fürdőzők rohannak be a vízbe, és az elnémíthatatlan hangszóróból árad az alkalomhoz illő zene: *o la paloma bianca*...

– Itt az oldal – csúsztatom a dossziét a főszerkesztő elé. – Ettem – simítok végig sunyin és tenyérháttal a piros pettyes, ujjatlan miniruhában virító Kriszti karján, és félreérthetetlenül rákacsintok. – Sok tojást, tudod, miért? – Ezen már lehet nevetni. – Mi még nem ismerjük egymást – fordulok a műfordítónő felé. – Talán ha megengedi – s kezet csókolok, derékből meghajolva, mint egy kiebrudalt huszártiszt vagy mint egy rossz vidéki ripacs. Megcsap jázminillata (illatszer lehet? spray?), megborzongok, és ámulva nézem.

Nevet. – Ó, nekünk sok megbeszélőnivalónk van, uram.

– Állok rendelkezésére.

– Ők mindjárt elmennek – néz társnőire fesztelenül –, és akkor csak az enyém lesz. Ideje van?

– Nem akarod éjszakára kölcsönkérni? – kérdezi Kriszti, alig visszafojtott gúnynyal.

– Ne tervezzünk, lányok, jó, csak ne tervezzünk – pirul el átmenet nélkül Carmen, s felemelve sörösüvegét belekortyol. Az üvegből iszik, mint egy szabadnapos matróz.

– De Valéria kedves, ott a poharad – mutatja a kézirataimból felpillantó főszerkesztő, a kelleténél szigorúbban. – Feleslegesen ne keltsetek feltűnést, kérlek!...

A zápor erősödik, a félhomályból váratlanul jelenik meg a holdfényben kitaruló hegyi tó. A máglyák lobogva duplázódnak meg az antracit víztükörben. Remegek.

– Ó, én már csak *így* szeretem – nevet Carmen, és újra szájához emeli az üveget.

– Mi van? – kérdezi Kriszti aggódva, s félreérthetetlenül birtokló mozdulattal simítja végig a hajam.

– És milyenek az első benyomásai, drága hölgyem? – nézek kihívóan az üvegét a szája között forgató, hunyt szemű Carmenre.

– Erről majd később – suttogja rejtelmesen. – Majd négyszemközt. – És gúnyosan pillant Krisztire.

Intek Nea Badeának, ezúttal kivételesen hozhat egy vodkát is.

– Milyen legyen? – kérdezi, újságjából kibukva.

– Mi milyen legyen? – meredek rá döbbsenten.

– Hát a vodka.

– Miért? Milyen van?

– Orosz, lengyel, finn, angol, német és cseh. És hazai is természetesen, de azt nem ajánlom, attól a kutyák is megvesznek, s ha már meg vannak veszve, megdöglenek!...

– Orosz – vigyorgok. – Sztolicsnaja vagy Moszkovszkaja. Mindegy az.

– Jók a szövegeid – néz fel Lenuța a kéziratomból.

– Nem nyújthatok mást, csak mi lényegem – mondom patetikusan.

– Ami magad vagy – áll meg mellettem Nea Badea, és puhán teszi elém a szárnyas vodkát –, nem látod! Amit látsz, az csupán az árnyékod.

– Mi ez? – kérdezi mosolyogva Carmen, s fürkészve nézi a rejtélyes csapost.

– Lehet tippelni. Marx – egyes, Hitler – kettes, Tagore – iksz.

Csend van.

Kortyolok a vodkából. – Iksz – mondom rekedten.

– Ön nyert, elvtárs – nevet a csapos. – Kár, hogy nem állapodtunk meg a nyereményben.

– Akkor ők visszavonulnak – csapja táskájába Lenuța a kéziratokat, és feláll. – További jó szórakozást!

Kriszti is felemelkedik, lágyan hozzám simul, arcul csókol. – Vigyázz magadra, majd jövök.

– Mégis, meddig engeded el? – néz rá csúfondárosan Carmen, de szerelmem nem válaszol. Felemelt fejjel vonul főnöknője után.

A történet, amint írja önmagát.

Az ivóba betódnak az ázott, sáros, csapzott katonák, és hirtelen mindenfajta bensőséges beszélgetés illuzórikussá válik, hiszen még a saját hangunkat sem halljuk a zsvajban.

– Hozzád vagy hozzám? – néz érdeklődve rám Carmen, és közvetlen mozdulattal ragadva el vodkás poharamat, belekortyol.

– Hozzád – mondom kissé meglepetten. – Nálam egy kicsit szűk a hely, tudod.

– A toronyszobában – sóhajt. – Igen, tudom. De egyszer majd meglátogatlak, jó? Olyan romantikus... Rilke is egy toronyszobában írta a duinói elégiákat. *„Ich möchte einer werden so wie die, / die durch die Nacht mit wilden Pferden fahren, / mit Fackeln, die gleich aufgegangnen Haaren / in ihres Jagens grossem Winde wehn.”*

Fizetek.

Künn még borong az idő, nedves a homok, az úttesten pocsolyák fénylenek, egy életfogytiglani pillanatra még látom a tavat, lobognak benne a tábortüzek visszfény-kérdőjelei.

– *Der Knabe* – mondom elfulladva. – Akarja hallani magyarul: *„Én is olyan szeretnék lenni, mint ők, / kik vad lovon szállnak az éjszakába, / kezükben nagy, hullámló-bajú fáklya, / a száguldás szelében csapdosó.”**

Beülünk a kis Polski Fiatba. Gombóc olyan öntudatosan figyel a hátsó ülésről, mint egy szabadnapos admirális. Egy ideig a főutcán haladunk, azután mellékutcák áttekinthetetlen labirintusa következik.

– Mi van? – néz rám, miközben megelőz egy ütött-kopott teherautót. – Min töpreng?

– Azon, hogyan találok majd haza – vigyorgok kényszeredetten.

– Ki tudja – mosolyog Carmen talányosan –, hogy haza akar-e majd egyáltalán kerülni? Kertes ház előtt parkol.

– Nem zavarok? – kászálódok ki a kocsiból.

– Dorel nincs itthon – indul előre Carmen.

– Hol van?

– Ő is tengerész, mint Lenuța férje – magyarázza, s kulcsait csörgetve enged előre. – Most valahol Szingapúrban.

– Nem unatkozik, egyedül?

– Amíg magát és imaginárius arab költőit fordíthatom – üti vissza a labdát azonnal –, addig nem. Kávé? Tea? Vodka? Bor? Konyak? – sorolja, és betessékel az ebédlőbe, nehéz, súlyos álstílbútorok közé. A félhomályban ugrásra kész állatként várakozik egy ébenfekete zongora.

– Egy kis vodkát innék.

Carmen nevet. – Kitalálhattam volna – mondja. – Ki ez a Faludy György? Meséljen róla.

– Magyar költő.

– Azt sejtettem. De mondhatnál valamit részletesebben is róla.

Hol tegez, hol magáz, de már ez sem zavar. Gombócot figyelem az ablakból, az udvaron rohangál, és elkeseredetten vonít.

– A kutyának mi baja?

– Be akar jönni.

– El van kényeztetve. S az arab költők? Sehol egyiknek se találtam nyomát.

– Nagyobb könyvtárban kell keresni – kortyolok a vodkából. – Játszik valamit?

– Igen – mosolyog Carmen –, azonnal, csak megetetem a kutyádat, ne ugasson olyan veszettül.

Hátradőlök a fotelben, lehunyom a szemem, de most nem jelenik meg a tó, csak a fenyeseket látom, fölöttük elveszetten bolyong a hold. Nem is veszem észre, mikor jön vissza Carmen, csak akkor rezzenek fel, amikor hangosabban is megismétli kérdését.

– Schumannt – rendelkezem. – A *Waldszenent* vagy a *Carnavalt*.

– Ahogy parancsolja, uram.

A zene átjár, kifordít magamból. A máglyák egymás után hunynak ki, komoran villog az éjfékete tótükör, beíratlan antracit sírkő. A hold ezüstös, szitáló fényében megmozdulnak a fák, megrázkódnak a bokrok. Minden mozgásba lendül, imbolyog, reszket, menekül.

A sámánpapnő (Erdei képek)

Ott állok a tetőn, nézem a tavat, a máglyák újra fellobbannak, és fényük egy magányos, sudár nőalakra vetül. Megindulok feléje, a holdfényben világító ösvényen felfele, de közben ott ülök a máglya körül gyülekezők tömegében, sajgó szemem előtt pulzál a nő kopaszra beretvált feje, s ibolyaszín szeme úgy villog, mint a karbunkulus. Arról beszél, éneklő hangon, kántálva, hogy nem találjuk magunkat, s nem is találhatjuk meg addig, amíg nem tartjuk be a természet törvényeit. A bevezetés megejtő intermezzója után Carmen kissé lassú tempóban tér rá az engem mindig is elragadó *Jäger auf der Lauer* című fragmentumra, ahol a Kosztolányi gyönyörű versében „édes elmebetegnek, árvának” nevezett, szerelmesen mélakóros zeneköltő bevezet a német erdőbe, s látjuk, amint a lesben álló vadászok puskáján veszedelmesen csillan meg a lombkoronán beszökő napfény.

Ülök a fotelben, megsemmisülve, mozdulatlanul, miközben a holdfény sütötte ösvényen elszántan ereszkedem lefelé, egy világító máglya felé, s ott ülök ugyanakkor már a halkan zsolozsmázó hívők tömegében, s hallgatom, amint a hívei által nemes egyszerűséggel „sámánpapnő”-nek nevezett, kopaszra beretvált fejű, megejtően kék, direkt ibolyakék szemű hölgy megsemmisítő fölényel, elképesztő részleteket felelevenítve ecseteli az öntelt és felelőtlen emberiség e századi pusztításait. „Nem, nem ússzuk meg a tragédiát. Nem úszhatjuk meg, testvéreim. Nekünk, a szivárvány harcosainak egy reményünk maradt csupán, hinni abban, hogy igaz az upaniszádok jóslata.”

Behunyom a szemem, a zene fölemel. Ott haladok lefele az ösvényen, de most hirtelen elbizonytalanodok, hiszen felhő takarja el a holdat, s a máglya (noha továbbra is erősen vonz magához, mint mágnes az üveglapra szórt vasreszeléket) ahelyett, hogy közeledne – távolodik! A tűz most lobban fel, „hiszünk!”, zúgják lelkesen a rajongók, s miközben Carmen rátér az *Einsame Blumen* című részletre (Schumann költő is volt, nem vitás), előttem azonnal megjelennek az egyedülléttől szenvedő, szomjas virágok. Először egy fehér rózsza, majd patakparton várakozó harangvirágok, végül egy szenvedélyesen megretegő dália, aztán vörös szegfű, amint égre kiáltják bánatuk, s ugyanakkor hallom a sámánpapnőt kísérő zsolozsmát is. A kopaszra beretvált fejű hölgy erélyesen fejti ki, hogy az upaniszádok szerint még száz évünk van rá, hogy CSODA történjen. Feladom a kilátástalan küzdelmet, a tó és a tető között félúton, az ösvény melletti fűbe heveredek le, s egy szál mentát rágcсsálva hallgatom a *Verrufene Stelle* című fragmentumot, bár én nem nagyon hiszek az elátkozott helyekben, s aztán váratlanul az előbbi patakpart képződik meg előttem, a remegő harangvirágok között egy kígyó alszik. Borzongok. „Minél több jó ember van a földön – hallom a sámánpapnő erősödő hangját –, annál nagyobb esélyünk lehet a katasztrófa

elkerülésére. A hibák száz éve kezdődtek. Addig az ember nemigen bírt kárt tenni környezetében, a tűzvészek, áradások nyomait könnyen heverték ki az erdők. De a Hirosima fölötti gomba iszonyú kérdőjel is, testvéreim!” Hangja elhalkul, hanyatt vetődök a fűben, a kellemesen hűsítő mentalevéllal a fogam között, és nézem az égboltot fölöttem. Hidegen pulzálnak a csillagok, ezek az elátkozott égi koporsószőgek, a patakparton felemelt fejjel sziszeg s kémlel körül a felébredő kígyó, talán áldozatait várja? Schumann jól sejtí, valaki bármikor erre tévedhet, s ő már semmiképpen sem menekülhet, de legalább harcoljon a démonaival! Miközben a sámánpapnő megnyugtatja megdermedt hallgatóságát, hogy szellemünk mindenképpen túléli az apokalipszist, az „erdei képek” átvált az elátkozott helyről a barátságos vidékre. *Freundliche Landschaft*. Igen. Ezt adta címül Schumann, és a balsejtelmek lüktető pontocskái kihunytak az elátkozott helyről menekülők, a kísértetek járta, öngyilkosságra csábító vadonból (német erdő!), kiértek a napfényes tisztásra, míg én a fűben heverve bizonyos megnyugvással vehettem tudomásul, hogy a hold, kiszabadulva a sötét, alakatlan felhők takarásából, ismét ezüstös, hideg fénybe borítja a tájat. „Szellemünk örök! – mondja a sámánpapnő megfellebbezhetetlen hittel, és a holdsugárzásban figyelmeztetően villog kopaszra beretvált feje. – Jelenleg egyik kozmikus helyzetből a másikba sodródunk, mert azt a hatalmas információözönt, ami elborít, képtelenek vagyunk rendszerezni. Lehetséges, hogy birtokában vagyunk a tudásnak is már, ami megmenthetne, csak önhibánkon kívül nem tudunk róla!?” Felemelkedek a fűből, kiköpöm az elrágott mentalapít, határozottan indulok el a fel-fellobbanó máglya felé, Schumann menekülői a napfényes tisztáson hamarosan megtalálják a menedékházat is. Igen, a megnyugvás ösvényeinek a végén ott áll a Schumann által némi szelíd kihívással (iróniával?) *Herbergének* nevezett épület is, ahol darab időre megpihenhetnek a kirándulók, ehetnek, ihatnak, polkázhatnak is, ha úri kedvük tartja. Mondhatná bárki, hogy ez a csodálatos zongoradarab, az erdei képek tüneményes leporellója csupán turistákról, kirándulókról, elkószáló emberekről szól! De sokáig mindenesetre nem örülhetnek a békének, a csendnek, a tej jó ízének, a tisztás fölötti „álló-repülő”, szorgos méhek munkájának. A papnő a kilobbanó máglyafényben kiterjeszti kezét hallgatósága felé, mintha meg akarná áldani híveit (netalán oltalmazni akarná őket a világ várható és a meglepetés erejével ható veszedelmeitől?), s hosszan ecseteli, hogy „Európa, az öreg, szívünknek kedves kontinens végét minden bizonnyal önnön tehetetlenségünk fogja elpusztítani, biztosabban, mintha gonosz ellenségeink atombombákat dobálnának le Bécsre és Stockholmra, Madridra és Luxemburgra, Athénra és – miért ne – Moszkvára!...” Amikor megérkezem az utolsókat lobbanó máglya elé, s magamat keresem a révületbe dermedt hívők között, a *Vogel als Prophet* sirámaait elfojtja a győzedelmesen megtérő vadászok zsákmányaiknak örülő, az élet győzedelmességét hirdető *Jagdliedje*. Szembenézek magammal, a máglya utolsót és hatalmasat villanva huny ki. Schumann nem részletezi közelebbről a jósmadár mibenlétét. Nem tudni, *milyen* madár, így azt sem, hogy kuvikol-e, vagy netán károg!? Egy pillanatra szembenézek a hívők közt bujkáló önmagammal. „Pedig meg kellene ismerni a létezés egymásba nyíló, egymást folytató és magyarázó rendszereit, mert az egységtudatból kiszakadt ember bukott ember, és mindenféleképpen vereségre ítéltetett. Testvéreim – halkul el érzelmesen a sámánpapnő, s a holdfényben íjként feszül meg az árnyéka, élő felkiáltójel –, tudjuk: az embert nem lehet legyőzni! De hogy az élet örök eidoszát hirdető hitvallás valósággá váljon, hinnünk kell az örök emberi jószágban!” A holdat ismét falánk felhők takarják el, és az erdőben ellankadó utazók búcsúzni kezdenek egymástól és a tájtól. Valahol már a rémkirály vágat, fakó lován. S így ez a szertartás korántsem csak a turisták és erdőjáró rajongók búcsúja lesz az erdőtől, a kísértetek járta misztikus német erdőtől, hanem a Schumanné is – mitőlünk. A hallgatóság a sötétség mélyére tűnik, az üres tóparton fakó foszlányok, a sámánpapnő helyén csak az üresség kérdőjelei árválkodnak, s én

hiába keresem hívő vagy legalábbis hinni akaró alteregóm, együtt tűnök el a többiekkel, a *jókkal* a sötétség mélyén, hogy hirdessük ott is, mindhalálig, mindörökké a fény diadalát...

Carmen befejezi, az *Abschied* utolsó, elragadó akkordjai körülöttünk kerengenek, és én utolsó erőmet összeszedve nyitom ki a szemem, néhány életfogytiglani pillanatra összekapcsolódik a tekintetünk, ki tudja, mi alakulhatna ki közöttünk, de a Schumann-zene utáni meghitt csendbe hirtelen és brutálisan hasít bele a csengő hangja, és Gombóc is dühösen kezd csaholni az udvaron.

A varázslatnak vége!...

Az asszony bocsánatkérően mosolyog, s megigazítva haját, kiindul az előszobába. Vörös sörénye győzedelmesen lobog a huzatban, mint egy lobogó.

Rágyújtok, s mélán fújom a füstöt a zongora felé.

– Távirat – ér vissza a sugárzó Carmen, s a személyisége nélkül kihunyó, jellegtelen szoba ismét megtelik energiával. – Jön Dorel, lehet, hogy még ma éjszaka, váratlanul. Nem tudom, mi történhetett!...

– Na, én elmentem – állok fel, félreértve a helyzetet.

– Annyira azért nem sürgős – mosolyog. – S különben is, megígértem, hogy hazaviszem.

Gombóc úgy üdvözl, mintha évek óta nem találkoztunk volna. Carmen kitárja a kis bogárhátú kocsí ajtaját, először a kutya ugrik be otthonosan a hátsó ülésre, majd én préselődöm be az elsőre. Az asszony is beszáll, indít, és céltudatosan vezet ki a kicsiny utcák külvárosi labirintusából.

A lemenő nap fényében – és *búcsú* ez is! – az üres strandon három kopasz alak vonaglik egy, csak általuk hallott zene ütemére.

– Köszönöm Schumant – mondom rekedten, de ő nem szól semmit, megadóan, bocsánatkérően, pici szájalommal néz rám, biccent, és miután kikászálódunk a kocsiból, búcsú nélkül hajt el.

Megindulok az eltűnő nap forróságát még őrző homokon felhőkakukkváram felé, s tévedhetetlenül érzem, megint elmulasztottam valamit, s e mulasztásokat immár soha nem lehet pótolni, gyűlnek, szorgalmasan gyűlnek, ott várakoznak az elmulasztott alkalmak terén, valahol emlékből, képzeletben.

A holdsütésben őszülő tők

Amire felbaktatok a toronyba, lopva besötétedik. Eszem néhány szendvicset, megetetem a kutyát is. Leülök a tévé üresen vibráló képernyője elé, s mint egy tükörben, azonnal megjelenik a Schumann-zene alatt elképzelt sámánpapnő kopaszra beretvált feje is, ott várakozik a hátrálás útszélén. Mintha figyelmeztetni szeretne valamire, mintha mondani akarna valamit.

Tétován emelkedem fel, s néhány lépéssel elérve az ablakot, kipillantok a szélcsendben pihenő tengerre. A démon ott ringatózik a vízen, s mintha intene.

Visszafordulok, villant gyűjtök, és döbbenetesen veszem észre, hogy semmi sincsen a helyén. Valaki itt járhatott, gondolom bénultan, kereshetett valamit, s még arra se vigyázott különösebben, hogy kutatásainak kirívó nyomait eltüntesse.

Döbbenetesen meredek széthányt dossziéimra. Feljegyzéseim lapjai is össze vannak keverve, mint visszatérő szörnyű álmomban a szobák számozása a törvény épületében, de láthatólag nem hiányzik semmi, a pénz sem tűnt el a rejtkehelyről – ellenőrzöm azonnal. Az ablak mellett kijár egy kő, s értékeimet a mögötte lévő rekeszben őrzöm. Kitaró látogatóm ezt a rejtkehelyet nem fedezte fel, itt vannak hiánytalanul Viola jegyzetei, rajzai, fotói is. Vajon mit

kereshetett ez a látogató, mialatt én Schumann zenéjének hipnotikus hatása alatt egy sámánpapnőről képzelegtem? A másik üreget – ahol némi pénzt rejtegettem – felfedezte ugyan, erre utalt a kifordított kő s a talányosan ásító nyitott üreg, de a pénzhez nem nyúlt.

Nem betörő volt tehát, nem értékekre vadászott, de mit keresett vajon?

Naplófüzetem a kilencvenes déli utazást megörökítő – egyik – oldalra van kinyitva, de egyelőre ez sem igazít el, noha sejtem, semmi sem *véletlen* most, így ez sem. Az egészben – a lázas kutatást mutató rendetlenségben – mindenesetre van valami művi is, valami megrendezett. Mintha látogatómnak elsősorban az lett volna a célja, hogy megfélemlítsen.

Nem tudom. Lehet? S ráadásul az a nyomasztóan visszatérő érzésem, hogy mindez már volt egyszer, mindezt én már átéltem. Lehuny szemmel állok kézírataim romjai között a sebző lámpafényben, a kerek toronyszoba közepén, s hirtelen képződik meg előttem a holdsütésben ősülő tők.

Zuhanok megint.

A kályhagyári műhelyben, a félhomályos polcokon némán szenderegnek a száradó agyagedények, a vázák, korsók, kancsók, fazakak, tálak között hihetetlenül biztonságban érzem magam, s erre a biztonságra, életem ama válságos időszakában (Viola távozása után néhány hónappal vállalom éjjeliőri munkát ebben a város széli műhelyben!...), szükségem is van. Vizsgálat folyik ellenem, napokig hallgatnak ki akkoriban ingerült államvédelmis tisztek, az országból kalandos körülmények között távozó barátnóm viselt dolgairól faggatnak, különös, bizarr kapcsolataira igyekeznek fényt deríteni. Negyedszázad múltán sem tudom pontosan, a vizsgálat *miért* kezdődik el oly vészes hirtelenséggel – még hetekkel Viola szökése előtt! –, miért folytatódik érthetetlen, makacs következetességgel hónapokig, amikor semmi mást nem tudnak rám bizonyítani, mint ama tényt, amit azonnal, első pillanatban be is vallok, hogy igen, majdnem két esztendeig éltem együtt egy lánnyal, aki disszidált –, s miért marad ugyanúgy megmagyarázhatatlan hirtelenséggel abba!?!?

Most végigmegyek a félhomályos polcok között, és a hátsó ablakon kibámulva (kis konyhakert van itt) sokáig áhítattal figyelek egy holdsütésben ősülő tőköt, az indák ide-oda tekergőznek, olyanok, mint az álmaim. Egy idő után tétován fordulok meg, s visszabattyogok a szárítótermek során át abba a kamrácskába, ahol akkoriban fehér papírlapok felett töprengve virrasztottam át az éjszakáimat, s döbbenetesen veszem észre, hogy a dossziéim nyitva vannak, feljegyzéseim lapjai – megannyi szárnyalni kész, fehér madár – kaotikusan összekeveredve, széthányva emlékeztetnek az itt nemrég folyó esztelen kutatásra, ráadásul a hamutartóként használt szardíniásdobozban még füstölög is egy csikk. Azalatt tűnhettek el, amíg én hátul a Babits-versből szívszorítóan ismerős tőköt bámultam. Akárcik voltak is, bízhattak magukban, nem is próbálták – utólag sem – rekonstruálni a régi rendet, mintha kihívóan ezzel a slendrián zűrzavarral is arra akartak volna figyelmeztetni, hogy vigyázzak.

Akárcsak most!...

Ha életem nyugtalanító helyszínei: a déli fényben izzó homokbánya vagy a holdsütésben pulzáló antracit tótükör megint hallucinatórikus erővel idézték fel életem válságos periódusait, ez az újabb egybeesés, a két házkutatás tolatkvó és egymást „idéző” nyomai megint és újult erővel sebezhetőségemre figyelmeztetnek.

Nem, már itt, ebben a toronyszobában rám törő, időről időre elsodró menekülésem eme kissé romantikus vagy parodisztikus helyszínén sem érezhetem többé biztonságban magam. Itt is rám találnak személyi követőim, meglel a kételyeim közül előbukkanó, sebhelyes arcú, álombéli üldözőm is, aki mások számára is *valóságos* alakban egy kocsmában, egy szerkesztőségben is érdeklődik már szíves szóval utánam, s csak idő kérdése, hogy idetaláljon, sőt az is lehet, már ide is talált, s átadva magát szenvedélyeinek, kedvére kutathatott utánam, irományaim között, láthatólag magabiztosan, nem is titkolva semmit,

behatolása nyomait el se tüntetve, sőt kihívóan *úgy* hagyva mindent. Ahogy a dolgom közötti lázas keresésbe belefáradó üldözőmet elképzelem, egy kissé meg is könnyebbülök. Az egészben kétségtelen van nem kevés komikus elem is, hogy alkalomadtán, „jobb időben” harsányan nevetessünk az egészen, az kell csupán, hogy tudjuk, *mit* is keres az üldözőnk, *mi* érdekli, lényegében *miért* hatol be törvénytelenül életünkbe, lakásunkba, és *miért* kutat illetéktelenül holmijaink között! Viola távozása előtt – amikor mindkettőnk nyaka körül szorult a hurok, noha nem szívesen képzeltem el szőrös, durva kötelet Viola százszor végigcsókolt, gyönyörű nyakán –, tulajdonképpen a teljes lendülettel beinduló vizsgálat kellős közepén hagytuk el a „hajót”, s nyomozóinkat félig az örületbe kergetve lógtunk el a tengerre, hogy néhány életfogytiglani napra ismét együtt és egyedül lehessünk, és szabadnak érezhessük magunkat. Az utolsó hajnalon egymást átölelve, a tengerparton sétálva folytattuk végtelen vitánkat: menni vagy maradni? Akkor jelentette be, hogy ezt az „egészet” ő nem csinálja tovább, nem bírja elviselni a gyanakvás sivár légkörét, a bizalmatlanságot, a zaklatást, a vegzálást, az állandó gyanúsítgatásokat, a végtelen, megalázó kihallgatásokat, és inkább elmegy, egy időre kitűnik a képből, s ha igazán szeretem, akkor álláspontomat revideálva elkísérem, vele megyek. Én a rumtól és az érzelmek rohamától dideregve, rekedten próbáltam meggyőzni, hogy a távozás mégsem megoldás. Fellengzősen éppen ott tartottam, hogy csak a patkányok menekülnek a sülyedő hajóról, amikor a tengerből hirtelen, minden átmenet nélkül emelkedett ki a narancsvörös, sugárzó napkorong, s mi a vitát abbahagyva, átmenetileg felfüggesztve, megbűvölten bámultunk egymásra; kezünk tévován elindult egymás felé; kapkodva, kiszáradó szájjal, megigézetten kezdtük simogatni egymás lúdbőröz testét; kételyeink ellobbantak; nem is emlékeztünk már előbbi heves nézeteltérésünkre; *elhibbant* átmenetileg *minden szálló porszem*, félelmünk is eltűnt, semmivé foszlottak a kihallgatások gyötrő emlékei; darabokra hullt szét az egész átvirrasztott, őrjöngve átbeszélgetett és -vitakozott éjszaka, amikor annyira meg szeretnénk volna győzni a másikat saját igazunkról, hogy a visszautasításba belefájdult a fejünk... Már nem tudom, ő kezdett-e el vetköztetni engem vagy én őt, de amire a narancsvörösből lassan skarlátvörösé váló nap lángra lobbantva a háborgó tenger felszínét, káprázó szemünkbe villant, már meztelenül térdeltünk egymással szemben a hűvös, nedves homokon, és körülöttünk esztelenül vijjogtak az ideges, nyugtalan sirályok, fehér kérdőjelekként tűnve át a harsogó fényözönbe. Úgy figyeltem Violát, mintha utoljára látnám, vagy mintha először nézhetném meg alaposabban. Kissé félrehajtott fejjel, áhítattal csodáltam, arca szokatlan szimmetriája, alig észrevehető kancsalsága sem zavart. Ő kétségtelenül türelmetlenebb volt nálam, keze mohón indult felfedezőútra a testemen, de hamar megtalálhatta, amit keresett, mert egy ideig nem is engedte el, aztán anélkül, hogy egymásba kapcsolódó tekintetünk és a közöttünk kialakuló imaginárius áramkör megszakadt volna, hátradöntött a homokra, emlékszem, egy éles kagylóhéj fel is sebezte bal lapockámat, de már ezzel sem törődtem – és egyetlen jól előkészített, precízen kivitelezett mozdulattal nyársalta fel magát, de láthatólag sokáig nem akart ebben a pozícióban maradni, felült, és engem is felsegített a homokról, s csak akkor vette észre döbbenet, hogy a hátamat simogató keze véres lesz, de már nem hagyta abba mozdulatait, ütemesen ringatózott rajtam, most már ültünk, s csak én érintkeztem valamennyire a nedves homokkal, mindenesetre összekoccant a fogam, de nem csak ettől kezdtem dideregni, s ő, ahogy hozzám simulva átölelt, s újból elengedett, felfedezte, hogy ismétlen immár a másik keze is véres lett, a kagylóhéj sebezte lapockámból szivároghatott a vér, s így azután, miközben szétszakíthatatlanul összekapcsolódott, ziháltan jegyezte meg: „te vérzel”, de nem mozdultunk, noha már elviselhetetlenné vált bennem a vágy, elveszni, megsemmisülni a másikban, rezzenetlenül figyeltem, amint kissé szégyenlős mosollyal – amit annyira imádtam – szopogatja le ujjairól a vérem.

Még mindig kivártunk a sugárzó fényben, aztán éreztem, hogy hüvelye ismét megmozdul, lüktetni kezd, mint a tengerből kiemelkedő, immár skarlátvörösből mélybordóvá sötétülő napkorong tükörképe a hullámzó vízen. Amikor szörnyű halálának híre eljutott hozzám, búcsúzó szeretkezésünk képét igyekeztem felidézni, hogy megnyugtathasson, de akkor *már* nem voltam képes rá. *Még* nem voltam kész az emlékezésre.

Most itt, a feldúlt toronyszobában, magányos középpont a magányos körben, fel tudtam ugyan idézni akkori eltorzult arcát, amint kissé hibbant mosollyal nyalogatja ujjaíró a vérem, de ez sem nyugtatott meg. Ahhoz a hajnali ölekezéshez ugyanis hozzátartozott a Babits *Jónás*-versének megfelelő fragmentuma is, amit fennhangon idéztem akkor, ma sem tudom, miért, s amit most, hiába erőlködtem, képtelen voltam hibátlanul felidézni. Ez annál is furcsább volt, mert az azóta elrothadó és megsemmisülő tök, a hajdani szárító mögötti konyhakertben, továbbra is ott őszült előttem a holdfényben, a vízió annyira valóságosnak tűnt, hogy hosszú percekig azt hittem, ha kinyújtom feléje a kezem, meg is érinthetem, kezem kétszer-háromszor tévován meg is indult, de csak a levegőt markoltam meg, ott is, ahol az előző pillanatban a tök vibráló indái foszforeszkáltak. A szemsértő villanyfényben bizonyára elcsodálkozik az, aki kívülről figyel engem, nem érthette volna semmiképpen, hogy mi után nyúlkálok olyan eszelős áhítattal a levegőbe, de nem volt itt szerencsére senki, mint életem válságos pillanataiban mindig, most is egészen egyedül voltam álmaimmal, képzelgéseimmel, kételyeimmel, s már Viola arcát is hiába idéztem fel, búcsúkoncertünk emléke sem nyugtatott meg, s valahogy arca is szétfoslott, semmivé esett, egy világító pillanatra koponyája üres szögödreibe meredhettem.

Átmenet nélkül tört rám akkor a sűrű, hálósövésű depresszió, törni-zúzni szerettem volna, tehetetlenségemben üvölteni, tépni az arcomról a bőrt, mint a vadak, de Gombóc váratlan morgása megzavart, kiszakított kerítő halálhangulatomból.

Figyeltem, amint morogva emelkedik fel – ott aludt a priccs mellett egy Lenujától kapott bárányszőrön –, odasomfordált az ajtóhoz, és kételkedve-gyanakvóan morogni kezd.

Aztán én is meghallottam a lépéseket.

Valaki (előbbi hangulataim elpárologtak, újra megteltem erővel és elszántsággal) felfelé igyekezett a lépcsőn. Ismerős lehetett, mert Gombóc morgott ugyan, de egyelőre még nem kezdett el ugatni.

Odaugrottam az ajtóhoz, és hirtelen mozdulattal tártam ki. Kriszti volt, kezét ijedten emelte a szeméhez. A hirtelen rávetülő fényben láttam, amint haja nedvesen csillog, s szeme védekezően összerándul.

– Valaki itt járt – mutattam körbe, és félreálltam az ajtóból, hogy bejöhessen.

Rejtelmek

Amíg megdöbbenve néz ide-oda, átgondolom a helyzetem, s döntök, ma éjszaka semmiképpen sem maradhatunk itt a toronyban, ennél már az is jobb, ha elugrunk hozzá, a tréfásan „szárítónak” nevezett tizedik emeleti garzonba, ott talán mégiscsak biztonságban lehetünk.

Kriszti, mintha kitalálná gondolataimat, lélegzetét visszafojtva áll meg szemben velem, és türelmetlenül kezd hadarni: „Gyere, nem maradhatunk itt, nem maradhatsz itt, veszélyes...”

Átölelem. Forró arcához szorítom arcom, aztán a rejtekhelyről a pénzt magamhoz véve – a másik, a betörő által sem sejtett odúról ő se tud, oda most sem nyúlok be, ezt, ki tudja, miért, előtte is titokban tartom –, rövidnadrágom farmerre cserélve, fekete pulóvert tekerve derekam köré, papucsomat lerúgva és kosárcipőt húzva, lábujjhegyen követem. A követ nem

tolom a helyére, a rejtekhelyet nem takarom el. Minek? Aki itt járt, erről úgyis tudott, s ha újra keres, és észreveszi, hogy eltűnt a pénz, talán nem fog további rejtekhelyek után kutatni.

A hisztérikus lány már-már fut előttem, a lépcsőfokok idegesítően mozognak a lába alatt. Füttyentek Gombócnak, s lépésem gyorsítva követem.

– Lenuța küldött – mondja, még mindig lihegve, sietősen, már a parton. – Visszajött a fővárosból az az ismerőse, tudod, aki az után a titokzatos, sebhelyes arcú manusz után nyomozott.

– És mit mondott?

– A főnöknő majd elmondja – karol belém Kriszti, miközben a még mindig langyos, a napi forróságot őrző homokba bokáig süppedve a Trabantja mellett toporgó Lenuța felé lépegetünk. Gombóc nyilván előttünk ér oda hozzá, csaholva, örvendezve ugrálja körül.

– És te? – nézek Krisztire, figyelmeztetően szorítva meg a karját.

– Aggódtam érted – motyogja sírósan. – Semmit se tudok rólad, mégis féltelek. Ettől rettegetem mindig. Ismét kötődni valakihez, ismét féltetni valakit. Nem akartam. Nem akartam szerelmes lenni. Tudod, igyekeztem szabadon, kötöttségek nélkül élni. S akkor jöttél te, és... – elcsuklik a hangja. Elhallgat.

– Csakhogy itt vagytok! – sóhajt Lenuța, és betessékel a kocsiba. Előbb Gombóc ugrik be a hátsó ülésre, majd Kriszti ül be melléje, s hogy a szék a helyére ugrik, én is bepréselem magam.

Lenuța is beül, indít, a kocsni úgyszólván maga körül fordul meg a betonúton, sikoltoznak a gumik.

– Hova visztek? – kérdem az elsuhanó ostorlámpákat figyelve.

– Rejtekhelyre – nevet kissé idegesen, feszültségét visszafojtva a főszerkesztőnő.

– Megtudtál valamit az ismerősömről?

– Éppen ezért. Tudod, kedvesem – pillant hátra a válla fölött, a hunyt szemmel ülő Krisztit figyelve –, ő is aggódott. És én is. – Fékez egy gyalogátjáró előtt, aggályosan meredve a figyelmesen villogó piros lámpára. – Jobb félni, mint megijedni. Nem?

– És mit tudtál meg? – érdeklődök.

– Mindent, ami izgatott, sőt még annál többet is, de ne hidd azért, hogy érthető az egész. Világosnak mindenesetre minden világos, akárcsak most, de még sincs nappal.

Áthaladunk a kikötővároson, elmaradnak az utolsó házak is, már a sötét országúton haladunk, besorolva két hatalmas autótérn közé.

– Hova megyünk? – kérdem rekedten, idegességem immár nem is titkolva.

– Mamaiára – mondja –, van egy szobánk az egyik toronyszállóban, ott biztonságban lehetek, s holnap eldől...

– Miféle szobátok? És mi dől el? – Idegesít, hogy nem fejezi be a mondatot. Hatalmas teherautószörny rohan szembe velünk, a fény egy pillanatra elvakít, Lenuța fékez, s úgy káromkodik, mint egy kocsis. A többtonnás végzet elrobog mellettünk, de már semmi sem lesz olyan, mint azelőtt.

– A lapnak természetesen – magyarázza. – Egy fenntartott szoba, ha épp Mamaiáról akarunk tudósítani, cserébe néha reklámozzuk a szállodát. Érted, nem?

– Semmit sem értek – mondom, s kifejtem, nagyon szeretném, ha elmondaná végre, de ő leint.

– Mindent a maga idejében.

Befutunk a fürdőhelyre, fékezünk egy tűzemeletes torony előtt, a liftben némán bámul maga elé, Kriszti viszont úgy szorítja a kezem, mintha tényleg attól félne, hogy elveszít, s furcsa módon nem is érdeklődik Carmennel töltött délutánom felől.

– Nem iszunk valamit? – kérdem most békülékenyen, de Lenuța idegesen csattan fel:

– ... még mit nem! – kezében a kulccsal határozottan lép ki a liftből.

Egymás nyomába lépve megyünk végig a tizedik emeleti, kivilágítatlan folyosón, a régi fürdővendégek árnyai ott köröznék körülöttünk, az egyik szobából még hallani egy asszony csalfa nevetését. Az utolsó szoba előtt áll meg, még látom, hogy a tábláról érthetetlen módon hiányzik a szám, de máris kinyitja az ajtót, és betessékel. Becsukja, kulcsra zárja, nem gyújt világot, a szobán átbotorkálva először gondosan elhúzza a függönyöket, aztán az éjjelilámpát kattintja fel, a félhomályban úgy meredünk egymásra, mint az összeesküvők.

– Nem akartam, hogy lássanak a bárban – mosolyog rám elkínzottan a főszerkesztő, és táskájából három nejlonpoharat varázsol elő, majd egy üveg kubai rumot, és helyet kínál a félhomályban.

Egymással szemben ülünk a két fotelben, Kriszti hanyatt vetődik az ágyon, miniruhája felcsúszik, látszik piros bugyija, de már ez sem tud kilendíteni, rángatózó arccal bámulok magam elé.

Lenuta tölt. Felemeli a poharát, iszik egy kortyot, s végre elkezdi:

– Jól sejtetted, a barátunk tényleg OTT dolgozott. A Cég egyik rettegett fenegyereke lévén, kirúgták kilencven elején, az átszervezés napjaiban, amikor úgy tűnt, a régi szeku végérvényesen padlóra kerül, de aztán, mint tudjuk, tettek róla, hogy ne így legyen, és őrült aktivitásba kezdtek, először a történelmi pártok ellen szerveztek ellentüntetést, majd összehozták a marosvásárhelyi hajcihót, amely *fekete március* néven vonult be a történelemkönyvekbe...

– Ezt felesleges részleteznie – kortyolok én is a rumomból. – Erről én kimondhatatlanul többet tudok, mint ők.

– Az érdekes az, hogy a mélypont pillanataiban a sebhelyes arcútól a lehető legdirektebb módon szabadultak meg: nyugdíjazták. Rád, mondhatták neki „humanista” főnökei, túl sokan emlékeznek, tudod, s ezt már nem tudjuk *tolerálni*. Te úgy, ahogy vagy, túlságosan is a múltra emlékeztetsz, s rossz reklám vagy nekünk. Meg kell értened... De az, hogy megérti-e vagy nem, érdektelen volt. Ő pedig ott üldögélt az ezredesek és a tábornokok előtt, és megvetően méregette őket. Hogy? Hát ezek az irodakucakok diktálnak? Neki? S a hozzá hasonlóknak? Ezek merik azt állítani, hogy ő, aki végigcsinálta az ötvenes éveket, rossz reklám a testületnek?!? Éppen azért, mondotta szelíden az egyik fiatalabb tábornok. A kezéhez vér, személyedhez legendák tapadnak. Most nem kockáztathatunk. És a sebhelyes arcú csak ült, s ahogy az uram barátja jegyezte meg gúnyosan, valószínűleg Pitești-re és a „régis szép időkre” gondolhatott, hiszen a román börtönökben folyó ún. „átnevelőmunka” lelke volt, a rettegett Nicolsky jobbkeze. A rabok úgy féltek tőle, ahogy ő és társai a tábornoktól. Kialakult és évtizedekig működött a rossz emlékü testületnél a félelem hierarchiája. Az uram barátja még azt is elmondta, hogy a sebhelyes arcú pszichológiailag bizonyára nem normális, pontosabban igen-igen vonzódik az erőszakhoz. Szereti kínozni a neki kiszolgáltatottakat. Nyilván Pitești-en s a kor más börtöneiben erre számtalan jó alkalom kínálkozott. Ahogy öregebb – a sebhelyest már akkoriban ismerő – tiszték elmondták, kedves szép szokásai közé tartozott, hogy időnként a foglyokkal felzabáltatta ürüléküket, és nagy előszeretettel dugdosta a megkötözött nők lába közé a gumibotját is. Bikacsökkel vagy széklábbal is igen szívesen verte a szerencsétlen rabokat. Mikor mi volt kéznél. Drăghici bukása után sem tört meg a karrierje, a kémelhárítókhoz került, hivatalosan a külügyminisztérium diplomáciai karának lett oszlopos tagja. Nyelveket tanult, több nyugati országban is teljesített szolgálatot. Ő foglalkozott egy időben az emigráció megfélemlítésével és zaklatásával is. Számtalan, a maguk idejében hajmeresztő merényletet szervezett a Szabad Európa Rádió román szerkesztői ellen. Ambiciózusan hajtotta végre Ceaușescu testvéreinek, a rejtélyes módon a fordulat után Bécsben felakasztva talált Marinnak a terveit, de az uram

barátja szerint része lehetett főnöke halálában is. Ionel szerint a dossziéjában, amelyet alkalma volt átlapozni, olyan dolgok vannak, hogy csodálkozik azon, hogy ez a sebhelyes arcú őrült egyáltalán még... életben van. Elképzelni sem tudja, hogy az újjászervezett Román Hírszerző Szolgálat *hogyan* ejtette, és *miért* engedte el ezt az embert, ezt az – ahogy náluk mondani szokták – „lábon járó lexikon”-t, aki ma talán a legtöbbit tudhatja az egykori Securitate belföldi és főként külföldi viselt dolgairól...

Lenuta fáradtan hallgat el, kortyol rumjából, arcán vörös foltok jelennek meg, kapkodva lélegzik.

– De hogyan kerülök én a képbe? – kérdezem, s az idegességtől kiszárad a szám. – Mit akar tőlem ez a díszpinty? Ez az élő kövület?

– Ezt Ionel se tudja elképzelni – sóhajt fáradtan a főszerkesztő. – Az az érzése, persze hangsúlyozom, mint ahogy ő is fontosnak tartotta kiemelni, ez csak feltételezés, hogy te tudsz valamiről, ami a sebhelyes arcúra nézve terhelő lehet, s ezért nyomoz utánad. El akar hallgattatni...

– Ezt értsem szó szerint?!

– Nem *tudom* – mered rám Lenuta. – Honnan *sejthetnének*, meddig mer elmenni?

– És Ionel mit tanácsol?

– Hogy légy óvatos. Ő hivatalosan természetesen még nem léphet, hiszen pillanatnyilag nincsenek bizonyítékai, hogy vizsgálatot s esetleg a sebhelyes őrizetbe vételét elrendelhesse, de megpróbálja kiszimatolni, *mibe* is keveredtél. Egyáltalán, mit akarhat tőled, egy kisebbségi írótól ez a veterán és kiszuperált ügynök?

– Én tudjam? – kérdezek vissza.

– Egyáltalán – néz rám Lenuta. – Sejtet te, hogy mit akarhat tőled?!

– De egyáltalán, a szakmai sikerein és rémtettein kívül kinyomozta a *te* Ioneled azt is, hogy ki ez a bányarém?

– Hogyne... Neki is megrendítő története van, mint mindannyiunknak. Még valamikor negyvenkilencben, ifjúkommunista vasmunkásként került a testülethez. Strigoi* – mert ez volt a fedőneve, jellemző, nem? – villámgyorsan haladt előre a ranglétrán, s egyre fontosabb feladatokat bíztak rá. Amikor hajdani mesterét, a Petreșcanu-csoporthoz fűződő kapcsolataival gyanúsított, medvetermetű vasmunkást vallatta, s önfeledten ütötte nyakon kedvenc bikacsökjével, a férfi támolyogva felemelkedett, mellen ragadta, és iszonyatos erővel vágta neki az ablaknak. Akkor vágta el az üveg az arcát, s tette örök időkre felismerhetővé.

– De ilyen pofával hogyan tudott Nyugaton ügynöködni?

– Szakállat növesztett, nyilván. De az ismertetőjele átokként kísérte végig pályafutását, hiszen aki egyszer látta a sebhelyes arcát, soha többé nem felejtette el.

– Ionel mit tud a *mostani* tevékenységéről?

– Semmit.

– Ezt azért nem hiszem. Ha ő se tud semmit, akkor ki tudhat valamit is ebben az országban?

– Persze sejti, hogy régi kágébés kapcsolatait eleveníthette fel, kétségtelen, még élhetnek, működhetnek azok a ruszki ügynökök, akikkel annak idején „hivatalosan” együttműködött, s akik azután pontosan ismerik Strigoi e szakmában villódzó képességeit, s erkölcsi fenntartásaik sincsenek. De mindez homályos, a részletek valahogy nem vágnak össze. Semmi sem klappol, csak egy bizonyos, Strigoi újra dolgozik, s most éppen kiment a hidegre.

– Ezt nem értem.

– Valami miatt itthon, a számára legveszélyesebb terepen dolgozik. Itthon, ahol kockáztathatja azt is, hogy felismerik. S nem tudni, melyik a veszélyesebb, ha egykori munkatársai ismerik fel, vagy ha egykori áldozatait?!

Lenuța feláll, ő most elmegy, szól vissza a válla fölül. Holnap délelőtt majd az ura barátjával jön vissza, és akkor végre megismerkedhetek Ionellel is, és eldönthetjük, hogy hogyan legyen tovább.

– Te maradsz, nem? – nézek riadtan az ágyon szendergő Krisztire, de nem válaszol.

– Ez a folyosó üres, ezen a szinten most éppen nem lakik senki – mondja még Lenuța a nyitott ajtókeretben. – Zárjátok be az ajtót, és vigyázzatok.

Kilibben a folyosóra, biztatóan pillant vissza rám, és puhán becsukja az ajtót.

Felsőhajtok, s végre direkt az üvegből iszom néhány korty rumot.

Kriszti felül. – Nekem is – kér, s mereven néz rám. Teste megfeszül. – Kínálj meg engem is – suttogja. – Nagyon félek.

– Mitől? – viszek oda neki egy kis rumot. – Nem téged üldöznek, kicsim, hanem engem.

– A nyulat is bokrostól lövik – húzza el a száját Kriszti, és egy hajtásra issza ki poharát. – Ölelj magadhoz – suttogja ruhájából kibújva –, szorítsál, hogy érezzelek. Mibe keveredtem, istenem?!

Én is levetkőzök, eloltom a lámpát, besiklok melléje a takaró alá. Rám fonja magát, remeg, a függöny résein beszökik a kinti ostorlámpák halvány fénye, s elvarázsolja a bútorokat. S verssorok hirtelen villannak fel bennem, valami démonikus erő kerít hatalmába, hangosan kezdem skandálni:

„Tudnivaló pedig itt hogy kimenve
a városból Jónás, ül vala szembe,
a város ellenébe, napkeletnek,
árnyékban, mert egy nagylevelű tőknek
indái ott fölfutva egy kiszáradt,
s hőségtől sujtott fára, olyan árnyat
tartottak, ernyőt eltikkadt fejére,
hogy azalól leshetett Ninivére,
fátylában a nagy fények fonta ködnek.
S örüle Jónás módfelett a tőknek.”

– Mi ez? – kérdezi Kriszti döbbenten. – Megőrültél?!

Megpróbálom soronként lefordítani, nehezen megy, elhallgatok.

Lenn a parkolóban autók fékeznek, egy vidám társaság tervezi, majdnem üvöltve, holnapi programját.

– Alszol? – kérdelem, de Kriszti már nem válaszol, feje ott pihen a mellkasomon, végigsimítok a haján, puhán simogatom, s lehunyom a szemem. Elképzelem, amint a tizedik emeleten fékező liftből kilép a sebhelyes arcú – Strigoi! micsoda név! –, görbe és véres késével foga között magányos szobánk ajtaja felé lopakodik, s egy pillanatig nagyon sajnálom, hogy Gombóc nem maradt itt. Rájövök, átgondolva s felettébb különösnek, sőt gyanúsak találva a helyzetet, hogy hiba volt elengedni Lenuțăval, ha itt lenne, ő azonnal jelezhetné, ha idegen settenkedik a folyosón, védtelen szobánk felé, amelyik egyre inkább átalakul, elhomályosodnak a kinti, beszűrődő fények, kissé minden összezsugorodik, és én társnőmet vonszolva eszelősen haladok előre a benedvesedő falak ábráit elnézegetve és a titokzatos 177-es szobát keresve, miközben Jónás, ez a torzonborz fickó ott hűsöl a sivatagban, a tők árnyékában, és ellenségesen nézi a gyűlölt Ninivét. Istennél a bocsánat – mondja valaki hangosan, kétszer is egymás után.